

Skandinávia meghódítása

Írta: Gösswein Csaba

2008-05-20 17:03

A tájfutás egyéni sportág, mindenki tudja. Egyedül az erdő mélyén, távol mindentől és mindenkitől. A térkép mutatja az utat, a tájoló az irányt. Csak az avar zörgése, az ágak ropogása töri meg a csendet. Pláne éjszaka... Egy rozoga fejlámpa halovány fényénél.

350, egyenként 10 fős csapat test a test elleni küzdelme. Összesen 10 svéd mérföld, azaz nagyjából 100 kilométernyi versenytáv. Sötétedéstől pirkadatig, közel nyolc órán át. Eszeveszett rohanás az élboly után, vonatozás, lemaradás, visszakapaszkodás. Őrjöngő tömeg az átfutónál, TV-s pont, élő GPS tracking az óriáskivetítőn. Cél a kastélyparkban, négyzetkilométerekben mérhető sátorábró, ideiglenes híd az utak keresztezéséhez. A tömegrajtba a föld is beleremeg, éjszakát bevilágító fényáradat. Április 26-27-én Stockholmtól 30 km-re északra, Rosersbergs kastélya mellett került megrendezésre a 63. Tio-Mila váltó.

Az éjszakai tájfutás egy örültség. Világosban is épp elég nehéz az erdőben versenytempó közben tájékozódni, nemhogy sötétben, egy vacak kis fejlámpa fényénél. Az éjszaka kellős közepén versenyezni ugyancsak nem normális dolog. Ki a fene akar hajnali háromkor kőmezőkön és hideg mocsarakon gázolni át egy vadregényes svéd erdő kellős közepém? Mi vesz rá évről évre több ezer embert minderre? Hogy lehet, hogy egy ilyen extrém versenynek nagyobb presztízse van a svéd tájfutó klubok körében, mint magának a svéd váltó bajnokságnak? Hogyan tud egy ilyen verseny motiválólag hatni skandináv élvonalbeli futók tömegeire, akiknek ez az április végi hétvége a szezon egyik csúcspontja? Nem is beszélve a másodvonalbeliekről, akik szinte csak a Tio-Mila miatt edzenek egész télen. Rejtély.

Az idei versenyre minden idők legnagyobb magyar különítménye látogatott el. 1 norvég, 1 finn, és 4 svéd klub színeiben összesen 7 magyar résztvevője volt a férfi versenynek, és a szombat délutáni női váltóban is volt magyar érdekltség Zsigmond Száva révén. Három évvel ezelőtt, és azt megelőzően rendre csak egy magyar, Domonyik Gábor versenyzett a tájfutás „Bajnokok Ligájaként” is felfogható eseményen. 2006-ban négyre bővült a csapat miután Zsebeházy István, Józsa Gábor és Gösswein Csaba is a norvég Östmarka OK-hoz igazolt. Tavaly debütált Lenkei Zsolt az IFK Moras OK színeiben, idén pedig Kovács Ádám, Kerényi Máté és Szabó András is rajthoz állhatott a Pan-Kristianstad illetve a Rajamaen Rykmentti váltóiban. Józsa Gábor maratonfutói ambíciói miatt idén nem indult, Gösswein Csaba pedig időközben az OK Linnéhez igazolt, mellyel a magyar vonatkozású eredményességi esélyek is nagyban nőttek. Jó ideig a Doma és a Söders SOL-Tyresö 2002-ben elért 20. helye számított a rekordnak, ám ezt tavaly Zsolti és a Mora 12-re javította, idén pedig a verseny előtti szokásos esélylatolgatások három magyar érdekltséget, a Pan-Kristianstadot, a Morát és a Linnét is az első 10-be várták. Sőt, Bandi és Máté új klubja, a Rykmentti is komoly ambíciókkal indult, habár itt a juniorjaink csak a második csapatban kaptak helyet. De lesz ebből még első csapat, és lassan komolyan felmerül a kérdés: ki fog először Tio-Milát nyerni? De talán most még maradjunk meg az idei versenynél.

26-án este 10-kor ellőtték a rajtot és a 350 csapat első futói nekivágtak a sötét erdőnek, ami persze a fejlámpák sok száz kilowattnyi fényében nem is volt annyira sötét... Közel 70 percnyi futás után első helyen a Pan-Kristianstad dán futója, Rasmus Söes váltott, mögötte pedig hosszú fénycsóvát húzott a mezőny ahogy az erdőből kiértek a befutópontra és meglóduáltak a cél felé. Zsolti csapata is jól kezdett, a hatodik helyen váltottak. A második pályán a Magyarországon is viszonylag gyakran megforduló ukrán Pavlo Ushkvarok remek futással leszakította a mezőnyt, és több mint két perces előnnyel küldte ki a Stora Tuna OK harmadik futóját az élen. A legjobb magyar érdekltségű csapatnak a Söders lépett előre a negyedik helyre, a Moras OK svájci futója pedig a hetedik helyen engedte ki Zsoltit. Zsolti akárcsak tavaly, idén is egy jó futással rukkolt elő, negyediknek jött be, és mivel a Stora Tuna embere eladta az előnyt, a vezető

nelküli pálya mindig tartogat valami érdekességet, vagy azért mert a nagy rohanásban újra összerázódik a mezőny, vagy azért mert valamelyik élcsapat kiemelkedő futója valahogy mégis elszakad az üldözőitől. Idén ez utóbbira nem került sor, az előbbire viszont igen, vagyis a korábbi pályákon sem túlságosan szétrázódott mezőny újra teljesen besűrűsödött, mintha csak pár perce rajtolt volna a verseny. Ezt az állapotot remekül jellemzi Doma eredménye, aki ugyan az ötödikről visszacsúszott a 26. helyre, de időbeli hátránya szinte semmit sem változott a 95 perces futás alatt. Máté a 84. helyen érte el a váltóhelyet, a harmadik érdekelt Zsebe Isti pedig a 63. helyre javította az Östmarka helyezését, mely után nem sokkal az alábbi nyilatkozatot adta:

“

Öt emberkével egyetemben tekeregtem ki a rajt/cél komplexumból, de már csak négyen voltunk mire sikerült felkapcsolni a lámpámat és behajtani a térképet az egyes pont felé. Gigászi túlzásokba esnék, ha azt mondanám, hogy volt tájékozódási feladat az egyesre, ami kb. 1,5km-re volt 1,3km-nyi útfutással (jó persze nem a vonal alatt). Mivel azt forgattam a fejemben, hogy felfutok egy korábban kiindult bolyra, erősen zavaró volt a négy srác 5 perces kocogása a repülő-leszállónyi dózerúton, így az élre álltam, hogy kissé felfokozzam a pulzusomat, és hogy a srácoknak is kipotyogjon a csipa a szemükből. Az úton jobban szemügyre vettem a pályát és a fele bizony alkaromnyi átmenetekből állt, így az első pontfogás után szépen nyugodtan beálltam a 3. helyre a libasorba, ami közben valahogy 6 főre duzzadt. Kettes átmenet 3km, 3-4-szeri térképnézés, majd 3 pöttömnyi átmenet. Az ötösre menet veszítettem egy kis időt, de aztán minden erőmet megfeszítve sikerült visszamásznom a bolyra, majd egy aszfaltútra kiérve végre felbukkant előttünk a várva várt emberáradat, ami a mi bolyunk előtt futott ki. Az átfutó előtt még jött pár rövid átmenet, ahol már kódot nem igen volt lehetőségem nézni, mivel leginkább arra kellett figyelnem, hogy a visszacsapódó ágak semmilyen létfontosságú szervemet ne bökjék át. A kiskörben majd elbőgtem magam annyira kidurrantam a loholásban, a befutóban meg vagy 5-en elmentek mellettem, de mindezek ellenére is csak 3 perccel nőtt a hátrányunk.

Az első helyen ismét Ádám csapata, a Pan-Kristianstad váltott, közvetlenül Zsolti csapata, a Mora előtt. Viszonylag gyenge kezdés után a Linné is visszakapaszkodott az első 10-be, és ugyebár Doma és a Söders is éppen csak kívül voltak az első 20-on, minimális hátránnyal. A magyar csapatok meglehetősen jól álltak féltávnál. Az ötödik pályán nem volt magyar futó, újfent volt viszont kombináció, ami kicsit megszórt a mezőnyt. Az élen a Södertälje-Nykvarn jött be, a Linné és a Kristianstad futói holtversenyben a harmadik helyen váltottak. A Mora visszacsúszott a 19. helyre, a Söders két helyet lépett előre és 24-ként váltott. A hatodik pályán tovább szakadozott a mezőny. Elsőnek a Linné, és az élmezőnyben először feltűnő Kristiansand váltott, mögöttük pedig másfél perces „úr” tátongott. A Kristianstad az 5. a Mora a 14. a Söders a 20. helyen állt. A hetedik pályával lassan megérkezett a reggel is, és a csapatok ugyan még fejlámpával rajtoltak, ám mire a célba értek, már semmi szükség nem volt a mesterséges fényforrásokra. A hajrá is megkezdődött. A hetedik, és aztán főleg a nyolcadik és a kilencedik pálya lényegesen rövidebb a korábban teljesítetteknél, a felkelő nap jelentette világosság is gyorsítja a lábakat, itt kezd el igazán felpörögni a verseny. Aki a dobogón akar végezni, annak ezeken a pályákon már mindenképpen az élmezőnyben kell tanyáznia, innen már nem nagyon van lehetőség a hibák ledolgozására. És hogy jelen kijelentésemet igazoljam, elég egy pillantást vetni az eredményekre. Első helyen a Kristiansand, másodikon a Halden, harmadikon a Södertälje-Nykvarn váltott – és talán nem lövöm le a poént, ha elárulom, hogy a végső sorrend is ez lett. Persze ezt akkor még nem lehetett tudni, csak azt, hogy az örökös favoritnak számító, ám a közvetlen élmezőnyben idén gyakorlatilag először felbukkanó Haldennek majd két perc hátránya van a félig-meddig meglepetés csapatnak számító Kristiansand mögött, és hogy a Södertälje mögött is több mint egy perc lyuk van a legjobb finn csapat, a Turun Metsänkävijät előtt. A Linné 5. a Kristianstad 6. a Mora pedig a 8. helyen állt az utolsó három pálya előtt, de még a Söders is az első 15-ben

... ..

